

โรคไข้เลือดออก

โรคไข้เลือดออกพบได้ประปรายตลอดทั้งปี พบมากในเด็กช่วงอายุ 2 — 9 ปี และเคยพบในเด็กเล็กสุดอายุ 2 เดือน ในระยะหลังพบในเด็กโต และผู้ใหญ่บ่อยขึ้น โรคนี้เกิดจากเชื้อไวรัสชื่อ “เดงกี” ยุงลายเป็นพาหะนำเชื้อมาสู่คน ลักษณะยุงลายเป็นยุงขนาดเล็กสีดำ มีลายขาวดำตามขาและลำตัว ยุงลายชอบหากินในเวลากลางวัน และชอบวางไข่ในน้ำใสค่อนข้างสะอาดที่ขังอยู่ตามภาชนะในบ้าน และบริเวณรอบบ้าน

การติดต่อ

โรคไข้เลือดออกไม่ติดจากคนไปสู่คนโดยตรง เชื้อต้องผ่านเข้าไปในยุงลายก่อน เมื่อยุงลายตัวเมียดูดเลือดจากผู้ป่วยที่มีเชื้อไวรัส เชื้อจะเข้าไปแบ่งตัว และเพิ่มจำนวนในยุงลายประมาณ 8 — 10 วัน หลังจากนั้นยุงลายจะมีเชื้อไวรัสอยู่ในตัวตลอดชีวิต (ยุงลายมีชีวิตประมาณ 1 — 2 เดือน) ยุงลายตัวผู้จะกินแต่น้ำเกสรดอกไม้ ยุงลายที่มีเชื้อไวรัสเมื่อกัดคนจะถ่ายทอดเชื้อไวรัสไปสู่คนที่ถูกกัด เชื้อไวรัสจะแบ่งตัวและเพิ่มจำนวนในตัวคนประมาณ 5 — 8 วัน จึงจะแสดงอาการของโรค

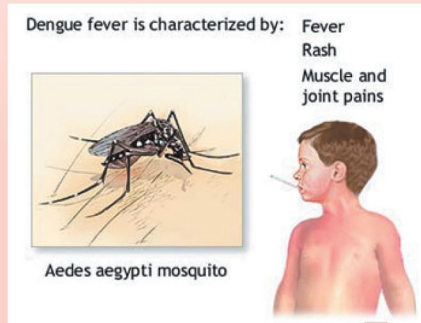
อาการ

โรคไข้เลือดออกมีอาการแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

1. ระยะไข้สูง ประมาณ 2 — 7 วัน เด็กจะมีไข้สูง เบื่ออาหาร คลื่นไส้ อาเจียน หน้าแดงอาจมีจุดเลือดออกเล็ก ๆ ตามผิวหนัง เวลากด จะไม่จางหายไป (แต่ถ้าเป็นจุดยุงกัดเวลากดจะจางหายไป) เด็กโตจะบ่นปวดศีรษะ ปวดท้อง กัดเจ็บที่ชายโครงขา บริเวณตับ ปวดตามกล้ามเนื้อ

2. ระยะเลือดออก และ/หรือระยะช็อก อาการเลือดออกที่พบได้แก่ เลือดกำเดาไหล เลือดออกตามเหงือก ไรฟัน บางรายอาจมีเลือดออกในกระเพาะอาหารหรือลำไส้ (เด็กจะอาเจียนเป็นเลือดเก่า ๆ สีกาแฟ หรือถ่ายอุจจาระสีดำ) ระยะนี้ไข้มักลดลง ถ้าเด็กมีอาการช็อก เด็กจะซึม นอนซึม กระสับกระส่าย แขนอืดอืด ปวดท้องมาก ตัวเย็น มือเท้าเย็น หิวน้ำมาก บัสสาวะสีเหลืองเข้ม และปริมาณน้อยลงจนถึงไม่มีปัสสาวะเลย ชีพจรเต้นเร็วและเบาจนถึงคลำไม่ได้ ความดันโลหิต แคบและต่ำจนถึงวัดไม่ได้ จำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างรีบด่วน ในรายที่อาการไม่มากไข้จะลดลงโดยไม่มีอาการช็อก

3. ระยะฟื้นตัว เด็กที่มีอาการไม่รุนแรง หรือเด็กที่ฟื้นจากระยะเลือดออก และ/หรือ ระยะช็อก จะเข้าสู่ระยะฟื้นตัวอย่างรวดเร็วในเวลา 2 — 3 วัน เด็กจะสดชื่นแจ่มใส ลูกขึ้นนั่งรับประทานอาหารได้ อาจมีผื่นแดงมีวงขาว ๆ ตามแขนขา และมีอาการคัน

เด็กที่เป็นโรคไข้เลือดออก ถ้าแพทย์ให้ดูแลเองที่บ้านให้ปฏิบัติตามนี้

- พาเด็กไปพบแพทย์ตามนัด เพื่อให้แพทย์ตรวจดูอาการ
- ให้ยาลดไข้พาราเซตามอล และเช็ดตัวเด็กเมื่อเด็กมีไข้ ห้ามให้ยาลดไข้แอสไพรินและยาลดไข้ไอบูโพรเฟน เพราะอาจทำให้เลือดออกง่ายขึ้น
- ให้ดื่มน้ำ น้ำผลไม้ น้ำอัดลมที่เขย่าฟองออกแล้ว และน้ำเกลือแร่ รวมกันแล้วเด็กควรได้รับปริมาณน้ำต่อวันโดยประมาณตามน้ำหนักตัวดังนี้

น้ำหนักตัวเด็ก (กิโลกรัม)

ปริมาณน้ำต่อวัน (แก้ว)

10

4 - 5

20

6 - 8

30

7 - 10

40

8 - 12

(น้ำ 1 แก้ว = 250 ซีซี)

ไม่ควรดื่มน้ำที่มีสีน้ำตาลหรือแดง หรือสีช็อกโกแลต เพื่อจะได้ไม่สับสนเวลาสงสัยว่าเด็กอาเจียนมีเลือดปน

อาการอันตราย

เมื่อมีอาการต่อไปนี้ข้อใดข้อหนึ่ง ต้องรีบนำส่งโรงพยาบาลทันที

1. อาการไม่ดีขึ้น หรือกลับเลวลง เมื่อใช้ลด
2. ชี้น หรืออ่อนเพลียผิดปกติ
3. ตื่นน้ำหรือรับประทานอาหารได้น้อยลง หรือกระหายน้ำตลอดเวลา
4. คลื่นไส้ อาเจียนมาก
5. ปวดท้องมาก
6. มีเลือดออกผิดปกติ เช่น เลือดกำเดา อาเจียนหรือถ่ายเป็นเลือดสีแดงหรือสีดำ
7. ความประพฤติกหรือความรู้สึเปลี่ยนแปลง เช่น เพ้อ เอะอะ วิตกกังวล กระสับกระส่าย พูดไม่รู้เรื่อง หงุดหงิด ไม่รู้สึกตัว
8. ร้องกวนมากในเด็กเล็ก
9. มือเท้าเย็นขึ้น สีผิวคล้ำลง ตัวเย็น ตัวลาย เหงื่อออก
10. บัสสาวะน้อยลง หรือไม่บัสสาวะภายใน 6 ชั่วโมง

การป้องกัน

1. ป้องกันไม่ให้ยุงกัด โดยเฉพาะในเวลากลางวัน เด็กควรอยู่ในห้องมุ้งลวดหรือนอนในมุ้งครอบ ผงห้องที่อยู่อายุควรเป็นสีขาว สีส่อน
2. เด็กที่เป็นไข้เลือดออก ต้องป้องกันไม่ให้ยุงกัด เพราะจะเป็นการแพร่เชื้อต่อไปอีก
3. ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงภายในบ้านและรอบ ๆ บ้าน ไม่ให้มีน้ำขังในภาชนะต่าง ๆ ภาชนะเก็บน้ำต้องมีฝาปิด อาจเติมน้ำมัน ผงซักฟอก เกลือ หรือน้ำส้มสายชู ในภาชนะใส่น้ำหล่อชาตู้กันมด หรือเปลี่ยนน้ำในภาชนะทุกสัปดาห์ **ใช้จุลินทรีย์ บี.ที.ไอ. (b.t.i.) หรือทรายอะเบท เพื่อทำลายลูกน้ำยุง** ใส่ในภาชนะขังน้ำหรืออ่างน้ำในบริเวณบ้าน พร้อมทั้งชักชวนให้เพื่อนบ้านใกล้เคียงร่วมมือทำแบบเดียวกัน
4. อาจมีวัคซีนป้องกันไข้เลือดออกเดงกี ใช้ในอีกประมาณ 3 - 4 ปี

โปรดช่วยกันกำจัดยุงลาย
เพื่อบุตรหลานปลอดภัยจากไข้เลือดออกเดงกี

ปราบยุงลายให้สิ้นซาก ไม่ยุ่งยากด้วย คากา 5 ป.

โรคไข้เลือดออก เกิดจากเชื้อไวรัสเด็งกี ซึ่งมีอยู่ 4 ชนิด เป็นแล้ว เป็นได้อีก

โรคไข้เลือดออก

...ด้วยความปรารถนาดีจาก...
งานเสวนาวิชาการและประชาสัมพันธ์ รพมหาจุฬ
โทร 0-4459-1126 ต่อ 116
<http://www.thiatoomhsp.com/>